

ПВНЗ УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА

Факультет суспільних і прикладних наук

Кафедра управління та адміністрування

ОБЛІК У БАНКАХ

СИЛЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність	071 «Облік і оподаткування»
Освітній рівень перший	(бакалаврський)
Освітня програма	Облік та бізнес-аналітика
Вид дисципліни	<u>Базова</u>
Мова викладання, навчання та оцінювання	<u>Українська</u>

Івано-Франківськ
ПВНЗ Університет Короля Данила
2020/2021

ЗАТВЕРДЖЕНО на засіданні кафедри управління та адміністрування
 Протокол № 2 від 02.09.2020 р.

Розробник(-и):
 викладач Цюцьяк І.Л.

Контактний телефон викладача	77-18-43
e-mail	ihor.tsiutsiak@iful.edu.ua
Номер аудиторії чи кафедри	Кафедра управління та адміністрування
Консультації	Щосереда о 13 ³⁰
Посилання на сайт	https://iful.edu.ua

**Лист оновлення та перезатвердження силлабусу
 навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри	Підпис гаранта освітньої програми

ВСТУП

Анотація навчальної дисципліни

Загальна інформація про дисципліну. Інформація, наведена у фінансовій звітності комерційних банків, використовується як зовнішніми користувачами, так і фінансовим аналітикам для вирішення завдань, зумовлених управлінням діяльністю банківських установ. Фахівці, зайняті у сфері банківського обліку повинні, з одного боку, відображати банківські операції в системі рахунків бухгалтерського обліку, а з іншого – оцінювати активи, капітал, зобов'язання та результати діяльності банку на основі професійного судження. Бухгалтерський облік в комерційних банках є особливою сферою бухгалтерської професії і в силу специфіки банківської діяльності, і в силу його регламентування. Саме тому, майбутні фахівці у сфері обліку і оподаткування повинні на професійному рівні володіти методикою і процедурами банківського обліку, володіти його технікою, вміти трактувати і застосовувати нормативні документи, що регламентують банківські операції.

Місце дисципліни в освітній програмі. Навчальна дисципліна «Облік у банках» займає провідне місце у навчальному процесі підготовки бакалаврів з обліку і оподаткування, що зумовлене значенням облікової інформації в управлінні діяльністю комерційних банків.

Навчальна дисципліна «Облік у банках» є невід'ємною частиною циклу дисциплін, включених до групи базових (нормативних) дисциплін професійної підготовки, необхідних фахівцям, зайнятим у сфері обліку й оподаткування банківських установ. Дана дисципліна є базовою дисципліною освітньої програми підготовки студентів за першим (бакалаврським) освітнім рівнем, галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 071 «Облік і оподаткування», спеціалізації «Облік та бізнес-аналітика».

Цілі та зміст. Підготовка фахівців, здатних розв'язувати професійні завдання, зумовлені спроможністю аналізувати положення основних законодавчих та нормативних актів, якими регламентується питання обліку основних банківських операцій; вмінням відображати у системі рахунків бухгалтерського обліку комерційних банків активів, капіталу, зобов'язань, доходів і витрат; здатністю скласти фінансову звітність комерційних банків.

Завдання: формування у студентів загальних та спеціальних (фахових) компетентностей з теоретичних засад обліку в банках; порядку документального оформлення та облікового відображення активних, пасивних, розрахунково-касових операцій, а також доходів і витрат банку.

Результати навчання та їх співвідношення із програмними результатами навчання. Відповідно до вимог освітньо-професійної програми студенти повинні

знати:

- норми законодавчих та нормативних актів НБУ, якими регламентується питання фінансового обліку комерційних банків;
- структуру Плану рахунків бухгалтерського обліку в банках;
- підходи до організації бухгалтерського обліку в банківських установах;

- порядок здійснення активних, пасивних та розрахунково-касових операцій банку та відображення їх на рахунках бухгалтерського обліку;
- механізми застосування в обліковій практиці концептуальних принципів міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та фінансової звітності.

вміти:

- вільно орієнтуватися у номенклатурі Плану рахунків бухгалтерського обліку в банках;
- відображати зміст банківських операцій на рахунках бухгалтерського обліку;
- визначати результат діяльності банку за даними фінансового обліку.

Мета навчальної дисципліни: формування знань з теорії та практики ведення бухгалтерського (фінансового) обліку в комерційних банках.

Професійні компетентності, яких набувають студенти внаслідок вивчення навчальної дисципліни

Код компетентності	Назва компетентності	Результати навчання
ІК	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері обліку, аудиту та оподаткування або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов	Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств
ЗК 01	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями	
ЗК 08	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності	Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності
СК 03	Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення	Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств
СК 04	Застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання	

Сформовані компетенції необхідні для майбутньої роботи студентів спеціальності 071 «Облік і оподаткування».

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	3	
Семестр	5	
Кількість кредитів ECTS	3	
Аудиторні навчальні заняття	лекції	14
	семінари, практичні	16
	лабораторні	-
Самостійна робота		30
Форма підсумкового контролю	Екзамен	

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Попередні дисципліни	Наступні дисципліни
Економічна теорія	
Бухгалтерський облік	
Мікроекономіка	
Фінансовий облік	

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Загальні основи і принципи бухгалтерського обліку в банках

Характеристика банківської системи України. Правове регулювання питань, пов'язаних із створенням та реєстрацією комерційних банків в Україні.

Види банківських операцій. Класифікація банківських операцій. Зміст пасивних операцій банків. Зміст активних операцій банків.

Державне регулювання та нормативно-правове забезпечення бухгалтерського обліку в банках України. Міжнародні принципи і стандарти бухгалтерського обліку. Складові елементи системи бухгалтерського обліку в банках, їх характеристика. Предмет і метод бухгалтерського обліку в банках. Характеристика елементів методу бухгалтерського обліку.

Характеристика Плану рахунків бухгалтерського обліку в комерційних банках. Принципи побудови Плану рахунків бухгалтерського обліку в комерційних банках.

Ведення синтетичного обліку за балансовими рахунками. Характеристика аналітичного обліку як підсистеми бухгалтерського обліку, що деталізує інформацію про кожного контрагента та кожну операцію.

Кореспондентські відносини між банківськими установами.

Тема 2. Облік капіталу

Капітал банку, його характеристика. Складові регулятивного капіталу банку, їх характеристика. Основний капітал, джерела утворення та характеристика. Додатковий капітал: порядок формування та характеристика його окремих складових.

Структура балансових рахунків 5 класу Плану рахунків «Капітал банку».

Статутний капітал, порядок його формування в банках. Облік операцій, пов'язаних з формуванням статутного капіталу до реєстрації комерційного банку за тимчасовим рахунком у територіальному управлінні Національного банку. Облік сум несплаченого та сплаченого зареєстрованого статутного капіталу банку. Облік операцій щодо розрахунків з акціонерами за несплаченим статутним капіталом. Бухгалтерський облік емісійних різниць у процесі первинного розміщення акцій.

Облік внесків за зареєстрованими змінами до статутного капіталу.

Облік операцій з викупу банком акцій власної емісії та їх подальшої реалізації.

Бухгалтерський облік операцій, пов'язаних із нарахуванням дивідендів та розрахунками з акціонерами (засновниками) банку.

Тема 3. Облік доходів і витрат

Економічний зміст та характеристика доходів і витрат комерційних банків. Класифікація видів діяльності, яка використовується для обліку банківських доходів і витрат.

Принцип нарахування доходів та витрат. Принцип відповідності витрат та доходів. Правило нарахування доходів та витрат. Методи визначення кількості днів для розрахунку процентних доходів (витрат).

Структура рахунків класу 7 «Витрати» Плану рахунків банку. Порядок відображення в обліку банку: процентних витрат, комісійних витрат, збитків від торговельних операцій, загальних адміністративних витрат, інших банківських витрат.

Структура рахунків класу 6 «Доходи» Плану рахунків банку. Порядок відображення в обліку банку: процентних доходів, комісійних доходів, прибутків від торговельних операцій, доходів від повернення раніше списаних активів, інших банківських доходів.

Порядок закриття рахунків доходів (витрат) та визначення результатів поточного року.

Тема 4. Облік касових операцій

Основні нормативні документи, що регламентують організацію емісійно-касової роботи в установах банків. Загальна характеристика та організація касових операцій в банківських установах.

Документальне оформлення та порядок здійснення касових операцій прибутковими касами. Порядок здійснення операцій вечірніми касами. Документальне оформлення та облік операцій видаткових кас. Організація підкріплення операційних кас банків.

Інкасація грошової виручки інкасаторами банків.

Тема 5. Облік розрахункових операцій

Поняття безготівкових розрахунків та принципи їх здійснення. Вимоги щодо оформлення розрахункових документів. Порядок відкриття, переоформлення та закриття банками рахунків клієнтів у національній та іноземній валюті.

Схема документообігу при розрахунках за допомогою платіжних доручень. Облік розрахунків із застосуванням платіжних доручень.

Схема документообігу при розрахунках за допомогою платіжних вимог-доручень. Випадки доцільності розрахунків платіжними вимогами-дорученнями. Облік розрахунків із застосуванням платіжних вимог-доручень.

Поняття та види акредитиву. Сутність розрахунків за допомогою акредитиву, переваги даної форми розрахунків. Документообіг при розрахунках акредитивами. Облік розрахунків за акредитивами.

Зміст операцій, пов'язаних із застосуванням розрахункових чеків, їх особливості. Облік розрахунків із застосуванням розрахункових чеків.

Тема 6. Облік операцій з кредитування

Сутність банківського кредиту, його види та класифікація. Загальні принципи бухгалтерського обліку кредитних операцій.

Процедура прийняття рішення про надання кредиту. Документи, що подаються юридичними особами в банк для отримання поточного кредиту.

Порядок складання кредитного договору. Головні умови, що визначаються кредитним договором.

Порядок облікового відображення кредитних операцій: відкриття аналітичних рахунків (загальні і спеціальні параметри); облік номіналу кредиту; облік простроченої кредитної заборгованості.

Облік формування та використання резервів під можливі втрати за кредитними операціями. Облік безнадійної кредитної заборгованості та процедури її списання з балансу банку за рахунок резерву під нестандартну кредитну заборгованість.

Облік операцій з часткового (повного) погашення раніше списаної безнадійної кредитної заборгованості.

Облік операцій з нарахування доходів. Облік операцій з формування та використання резервів під заборгованість за нарахованими доходами.

Тема 7. Облік депозитних операцій

Економічний зміст депозитів та їх класифікація. Відкриття і ведення депозитних рахунків клієнтів банку. Депозитні рахунки юридичних осіб. Особливості депозитів фізичних осіб.

Вплив методу виплати процентів на облік номіналу депозиту. Розрахунок нарахованих процентів за депозитним вкладом. Облік процентних витрат.

Облік вкладів (депозитів) на вимогу клієнтів банку. Облік строкових вкладів (депозитів) клієнтів банку.

Тема 8. Облік операцій з цінними паперами

Класифікація цінних паперів за видами сплати доходу. Форми випуску цінних паперів. Структура балансових та позабалансових рахунків для фінансового обліку операцій з розміщення, обігу, сплати доходу та погашення власних і придбаних цінних паперів.

Облік цінних паперів у торговому портфелі банку на момент їх придбання. Облік операцій з переоцінки вартості цінних паперів у торговому портфелі до справедливої вартості.

Облік операцій переведення цінних паперів з торгового портфеля банку до портфеля на продаж. Облік реалізації (продажу) цінних паперів з торгового портфеля банку.

Особливості обліку цінних паперів у портфелі банку до погашення. Облік погашення цінних паперів у портфелі до погашення.

Особливості обліку інвестицій в асоційовані і дочірні компанії.

Тема 9. Облік операцій в іноземній валюті

Характеристика операцій в іноземній валюті, здійснюваних банками, та їх типи.

Валютна позиція банку за окремими видами валют та її врахування в системі бухгалтерського обліку при здійсненні обмінних операцій в іноземній валюті.

Бухгалтерський облік готівкових обмінних операцій в іноземній валюті. Особливості обліку операцій купівлі однієї іноземної валюти за іншу іноземну валюту. Облік доходів (витрат) за операціями, що здійснені в іноземній валюті. Облік результатів за обмінними операціями. Коригування статей балансу в разі зміни валютних курсів. Відображення результатів коригування в системі рахунків бухгалтерського обліку.

Облік операцій з придбання (продажу) іноземної валюти за дорученням клієнтів на міжбанківському валютному ринку та за рахунок ліміту власної валютної позиції банку.

Тема 10. Облік операцій з основними засобами

Економічна характеристика основних засобів банку. Класифікація основних засобів за функціональним призначенням (операційні та неопераційні). Структура витрат, що формують первісну вартість основних засобів.

Характеристика рахунків з обліку операцій за основними засобами. Облік капітальних інвестицій за незавершеним будівництвом, а також за не введеними в експлуатацію операційними та неопераційними основними засобами.

Порядок нарахування та облік амортизації основних засобів. Відображення в обліку банку результатів переоцінювання основних засобів.

Облік операцій з реалізації, ліквідації та безоплатної передачі основних засобів. Відображення в обліку позитивних і негативних результатів від вибуття основних засобів.

Тема 11. Облік операцій з нематеріальними активами

Характеристика нематеріальних активів банку, їх класифікація. Характеристика рахунків з обліку нематеріальних активів. Аналітичний і синтетичний облік нематеріальних активів.

Облік операцій з оприбуткування, реалізації, ліквідації та безоплатної передачі об'єктів нематеріальних активів. Відображення в обліку банку позитивних і негативних результатів від продажу нематеріальних активів.

Порядок нарахування та облік амортизації нематеріальних активів.

Відображення в обліку банку результатів переоцінювання нематеріальних активів.

Тема 12. Облік операцій з лізингу

Об'єкти лізингу. Економічний зміст оперативного і фінансового лізингу. Зміст лізингової угоди та умови виконання лізингових операцій. Поняття лізингових платежів та їх складові.

Визначення залишкової вартості об'єкта, що передається у фінансовий лізинг. Виключення об'єкта лізингу з балансу лізингодавця і відображення у складі витрат від реалізації необоротних активів. Облік розподілу доходу лізингодавця за звітними періодами протягом строку (лізингу).

Облік фінансового лізингу на балансі лізингодержувача. Облік нарахованих витрат лізингодержувачем. Облік погашення основної заборгованості за фінансовим лізингом та нарахованими витратами. Облік нарахування амортизації за об'єктами фінансового лізингу на балансі лізингодержувача.

Облік нарахування лізингових доходів лізингодавцем.

Облік амортизації за об'єктами оперативного лізингу на балансі лізингодавця.

Облік нарахування лізингових платежів на балансі лізингодержувача та облік їх сплати. Облік витрат лізингодержувача, пов'язаних з поліпшенням основних засобів, що прийняті в оперативний лізинг.

Облік повернення об'єктів оперативного лізингу лізингодавцеві.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Система оцінювання сформованих компетентностей у студентів враховує види занять, які у відповідності до програми навчальної дисципліни забезпечуються засобами поєднання аудиторної і позааудиторної форм із застосуванням словесних, наочних та практичних методів навчання, зокрема шляхом проведення наступних видів навчальних занять:

– *лекції* – на яких здійснюється обґрунтований, послідовний і систематизований виклад певної теми (тем) чи розділу навчальної дисципліни;

– *практичні заняття* – на яких викладач здійснює опитування студентів з окремих теоретичних питань, передбачених темою навчального заняття, а також формує у студентів знання та компетентності з облікового відображення активних, пасивних, розрахунково-касових операцій, а також доходів і витрат банку;

– *самостійна робота* – виконується студентами у позааудиторний час за завданнями викладача та включає: підготовку до практичних занять; виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань; розгляд питань, винесених на самостійне опрацювання.

Поточне оцінювання студента університету з навчальної дисципліни на практичних заняттях здійснюється за чотирьох бальною шкалою, де «2» – незадовільно; «3» – задовільно; «4» – добре; «5» – відмінно.

Оцінку 2 «незадовільно» ставиться студенту, який показав незнання значної частини навчального матеріалу та основних фундаментальних положень, допускає суттєві помилки у відповідях на питання. Студент не орієнтується у розв'язанні практичних завдань.

Оцінку 3 «задовільно» заслуговує студент, який виявив знання лише основного матеріалу, але не засвоює деталей заданого питання, невпевнено вміє використовувати отримані знання для пояснення поставлених питань, для одержання правильних відповідей необхідна допомога викладача у вигляді виправлень. При рішенні практичних завдань допускає помилки не принципового характеру.

Оцінку 4 «добре» ставиться студенту, який може самостійно, логічно висвітлити окремі питання в межах вивченої теми, здатний відтворити більшу її частину, зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію за допомогою викладача, узагальнювати і аргументувати власну точку зору, самостійно розв'язувати завдання середнього рівня складності, однак у відповідях припускається неточностей. Практичні завдання виконує повністю, але припускається незначних помилок як в розрахунках, так і в оформленні.

Оцінку 5 «відмінно» ставиться студенту за глибоке і вичерпне знання предмету, за повну, чітку самостійну, логічно аргументовану відповідь та можливі додаткові питання викладача. Студент повинен продемонструвати, ґрунтовні знання матеріалу, які базуються на основній та додатковій літературі курсу, орієнтуватися в спірних поглядах науковців у трактуванні даного питання, під час відповіді посилається на чинне законодавство застосовуючи необхідну термінологію. Правильно вирішує практичні завдання, вміє вільно

застосовувати здобуті теоретичні знання на практиці, висновки й пропозиції аргументовані й оформлені належним чином.

Порядок проведення поточного оцінювання знань студентів.

Оцінювання знань студента під час практичних занять проводиться за такими критеріями:

- розуміння місця і значення облікової системи в інформаційному забезпеченні користувачів банківської інформації;
- ступінь засвоєння об'єктів бухгалтерського обліку та розуміння їх ролі й місця в банківській діяльності;
- ступінь володіння методичним інструментарієм обліку в комерційних банках;
- розуміння особливостей ведення обліку в комерційних банках;
- ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни; ознайомлення з рекомендованою літературою;
- вміння поєднувати теорію з практикою при вирішенні ситуаційних завдань, проведенні розрахунків у процесі виконання індивідуальних завдань та завдань, винесених на розгляд в аудиторії;
- логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки;
- логіка, структуризація та обґрунтованість висновків щодо конкретної проблеми;
- самостійність виконання роботи;
- грамотність подачі матеріалу;
- оформлення роботи.

Студенти повинні мати позитивні оцінки не менше, ніж за 40% проведених практичних занять.

Критеріями оцінювання позааудиторної самостійної роботи студентів, є: глибина і ґрунтовність знань, рівень мислення, вміння систематизувати знання за окремими темами, вміння робити обґрунтовані висновки, володіння категорійним апаратом, навички і прийоми виконання практичних завдань, вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та обробку, самореалізація на практичних заняттях.

Підсумковий контроль знань та компетентностей студентів з навчальної дисципліни здійснюється на підставі проведення семестрового екзамену, завданням якого є перевірка розуміння студентом програмового матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, вміння формулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо. Усі студенти зобов'язані до екзамену відпрацювати всі пропущені практичні заняття.

Підсумковий контроль проводиться у тестовій формі і оцінюється відповідно до шкали оцінювання знань студентів за ЄКТС. Питання, що виносяться на екзамен, у вигляді тестів, охоплюють програму дисципліни і передбачають визначення рівня знань та ступеня опанування студентами

компетентностей. Тривалість екзамену – 20 хв., впродовж яких студенти мають дати відповідь на 30 питань: 20 – I рівня; 7 – II рівня і 3 – III рівня.

Студента слід вважати атестованим, якщо сума балів, одержаних за результатами тестування, дорівнює або перевищує 60.

Шкала оцінювання знань студентів: національна та ECTS

Шкала ЄКТС	100-бальна шкала	Національна шкала
A	90-100 балів	відмінно
B	83-89 балів	дуже добре
C	76-82 балів	добре
D	68-75 бали	задовільно
E	60-67 бали	достатньо
F	35-59 бали	незадовільно
FX	1-34 бали	неприйнятно

МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засвоєння матеріалу та оволодіння навичками здійснюється студентами під час лекцій; практичних занять, у ході проблемних дискусій; роботи в малих групах; виконання презентацій; самостійної роботи над ситуаційними завданнями.

Діагностика (моніторинг і перевірка) результатів навчання здійснюється шляхом:

- 1) виконання студентами тестових завдань;
- 2) виконання студентами індивідуальних завдань;
- 3) усного опитування студентів;
- 4) підсумкового екзамену у тестовій формі.

ПОЛІТИКА КУРСУ

На початку вивчення дисципліни викладач повідомляє студента про наявність робочої навчальної програми (в тому числі і її електронний варіант), про форми проведення поточного контролю та критерії їх оцінювання, а також доводить до відома студентів програмові вимоги з дисципліни.

При поточному контролі оцінці підлягають:

- рівень знань, продемонстрований студентом у відповідях і виступах;
- активність при обговоренні питань;
- результати виконання практичних робіт;
- результати експрес-контролю у формі тестів тощо.

Студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі – роботі конференцій, студентських наукових гуртків, підготовці публікацій, а також були учасниками олімпіад, конкурсів, тощо присуджуються додаткові бали.

При виставленні балів за поточний контроль враховується:

- рівень теоретичних знань та практичні навички з тем навчальної дисципліни;
- самостійне опрацювання тем навчальної дисципліни (в т.ч.

індивідуальна навчально-дослідна робота студента);

– проведення розрахунків, вирішення ситуаційних завдань та виконання контрольних робіт.

Студент, який з поважних причин, підтверджених документально, не мав можливості брати участь у формах поточного контролю має право на його відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання.

Студенти повинні мати позитивні оцінки не менше, ніж за 40% проведених практичних занять.

Студенти зобов'язані до екзамену відпрацювати всі пропущені практичні заняття.

За результатами поточного контролю, в кінці семестру, студенту виставляється оцінка, яка обчислюється як сума:

(оцінка за аудиторну роботу) $\times 0,7$ + (оцінка за самостійну роботу, ІНДР) $\times 0,3$

До семестрового контролю допускаються всі студенти, які не мають з навчальної дисципліни академзаборгованостей.

Студенти повинні дотримуватись академічної доброчесності, тобто самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю; здійснювати посилення на джерела інформації у разі використання певних тверджень й відомостей; надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної діяльності. Порухенням академічної доброчесності є: плагіат, фальсифікація, списування тощо.

За порушення академічної доброчесності студенти можуть бути притягнені до наступної відповідальності: отримання незадовільної оцінки за результатами контрольного заходу; повторне виконання контрольної, самостійної роботи чи індивідуальних завдань; зменшення підсумкової екзаменаційної оцінки на 25 % у випадку:

– отримання позитивних оцінок менше, ніж за 40% проведених практичних занять;

– не відпрацювання усіх пропущених практичних занять.

Студенти повинні вчасно приходять на заняття, відповідно до діючого розкладу, та не залишати аудиторію без дозволу викладача, а також не заважати викладачу проводити заняття.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Алексеєнко С.А. Бухгалтерський облік і звітність у комерційних банках: навч. посіб. К.: Аграрна освіта, 2014. 418 с.
2. Інструкція з бухгалтерського обліку операцій з готівковими коштами та банківськими металами в банках України: Постанова Правління НБУ від 20.10.2004 р. № 495 зі змінами і доповненнями: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1425-04>
3. Інструкція з бухгалтерського обліку операцій із фінансовими інструментами в банках України: Постанова Правління НБУ від 21.02.2018 № 14: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0014500-18>
4. Інструкція з бухгалтерського обліку основних засобів і нематеріальних активів банків України: Постанова Правління НБУ від 20.12.2005 р. № 480 зі змінами і доповненнями: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0040-06/ed20190308>
5. Інструкція про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті: Постанова Правління НБУ від 21.01.2004 № 22 зі змінами і доповненнями: <https://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0377-04>
6. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку банків України: Постанова Правління НБУ від 11.09.2017 № 89 зі змінами і доповненнями: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0089500-17#n30>
7. Інструкція про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземних валютах: Постанова Правління НБУ від 12.11.2003 № 492 зі змінами і доповненнями: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1172-03>
8. Коренева О.Г., Маслак Н. Г., Слав'янська Н. Г. Облік у банках: підручник. Суми : Університетська книга, 2015. 668 с.
9. Литвин Н.Б. Фінансовий облік у банках (у контексті МСФЗ): підручник. К.: Центр учбової літератури, 2017. 676 с.
10. Литвин Н.Б. Фінансовий облік у банках (у контексті МСФЗ): підручник. К.: Хай&Тек Прес, 2010. 608 с.
11. Міжнародний стандарт фінансової звітності 5 «Непоточні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність»: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_023
12. Міжнародний стандарт фінансової звітності 7 «Фінансові інструменти: розкриття»: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_007
13. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 16 «Основні засоби»: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_014
14. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 17 «Оренда»: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_018
15. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 18 «Дохід»: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_025
16. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 2 «Запаси»: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_021

17. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 21 «Вплив змін валютних курсів»: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_022
18. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 36 «Зменшення корисності активів»: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_047
19. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 38 «Нематеріальні активи»: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_050
20. Стасишен М.С., Жила В.Г. Облік у банках: навч.-метод. посіб. К.: Каравела, 2015. 228 с.
21. Положення про порядок здійснення банками України вкладних (депозитних) операцій з юридичними і фізичними особами: Постанова Правління НБУ від 03.12.2003 р. № 516 зі змінами і доповненнями: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1256-03>
22. Табачук Г.П., Сарахман О.М., Бречко Т.М. Фінансовий облік у банках: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2010. 424 с.
23. Смерічевський С.Ф., Кірізлеєва А.С. Фінансовий облік у банках: підручник. К.: Кондор-Видавництво, 2014. 408 с.
24. Про Національний банк України Закон України від 20.05.1999 № 679-XIV зі змінами і доповненнями: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14>
25. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000 р. № 2121-III зі змінами і доповненнями: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>

Додаткова

26. Інструкція про міжбанківський переказ коштів в Україні в національній валюті: Постанова Правління НБУ від 16.08.2006 № 320 зі змінами і доповненнями: <https://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1035-06>
27. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 1 «Подання фінансових звітів»: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_013
28. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 10 «Події після дати балансу»: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_024
29. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 27 «Консолідовані фінансові звіти та облік інвестицій у дочірні підприємства»: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_045
30. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 28 «Інвестиції в асоційовані компанії»: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_046
31. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 32 «Фінансові інструменти: подання»: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_029
32. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua/>.
33. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 7 «Звіт про рух грошових коштів»: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_019
34. Про платіжні системи та переказ коштів в Україні: Закон України від 05 квітня 2001 р., № 2346-III зі змінами і доповненнями: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2346-14>

Інформаційні ресурси в Інтернеті

Інформаційною базою вивчення навчальної дисципліни «Облік у банках» є:

- 1) законодавчі акти, нормативні документи, інструктивні, методичні матеріали та рекомендації Національного банку України, міністерств і відомств;
- 2) фінансово-економічні бюлетені Державної служби статистики України;
- 3) праці вітчизняних і зарубіжних вчених з теорії, організації та методики бухгалтерського обліку банків;
- 4) матеріали науково-практичних конференцій;
- 5) підручники та навчальні посібники на електронних носіях;
- 6) Періодичні видання Національного банку України:
  - «Бюлетень Національного банку України» – http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=58127;
  - «Вісник Національного банку України» – http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=60949;
  - збірник «Законодавчі і нормативні акти з банківської діяльності» – http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=67406.
- 7) Інтернет-ресурси, зокрема:
  - законодавство України – <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>;
  - офіційний сайт Національного банку України – <http://www.bank.gov.ua/control/uk/index>;
  - офіційний сайт Кабінету Міністрів України – <http://www.kmu.gov.ua>;
  - офіційний сайт Міністерства фінансів України – <http://www.minfin.gov.ua>;
  - офіційний сайт Державної податкової служби України – <http://www.tax.gov.ua>;
  - офіційний сайт Державної служби статистики України – <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
  - Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського – <http://www.nbuv.gov.ua/>.